

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel IX. Hoe datter niemandt mette ghevanghenen medelijden en
heest ghetoot.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

CAPITTEL IX.

Hoe datter niemant mette ghevanghenen medelijden en heeft ghetoot.

Mer ick keere weder-om tot mijn achter-ghelaten verhael. In't welck wy veur-waer vele dinghen stil-swijghende moeten veur-by gaen / vele in't cozte ouer-loopen / iae uyt vele sommighe dinghen kiesen : op dat wy op elck poinct langhe bliuende staen den Leser niet verdrietelyck en worden. Den welcken nochtans ick bidde en smecke om de liefde Christi / dat hy de ooghen sijns verstandts een weynigh wille slaen op dit vertoonfel en dese mannen wille aen-mercken / dienaers Christi / Religieusen / Priesters / hoe sy van alle eere die hen / soo van hunne Professie als van hunne Orden wegghen toe-quam / leelijck ende onweerdighlijck berooft / tot alle sorte van versmaedthepdt zijn ghestelt. Dat hy oock aen-sien wille den grijsen ouderdom / die van alle natien ouer al wordt gheeeret / in hen-liede soo schandighlijck veracht: den welcken al en heeft hy by dese vremde Barbarische menschen geen vereeringe connen berweruen / eimmers hadde wel behoort in hen te verwerckē eenigh medelijden / hadder eenighe menschelijcke beleefthepdt in hen gheweest. Daer was onder de Kinder-broeders een die ouer sijn sestiugh iaeren was / ende een andere ouer de seuentigh. Daer was oock een de derde die niet vele min dan neghentigh iaeren en was. Den welcken nochtans dese boos-wichten niet met allen saechter en handelden als den alder-stercksten / hardelijck ende onghenadelijck slaende / stootende / treckende / supckende. Als moorders / dood-slaghers / brandt-stichters ter doodt worden gheleydt / t'en is gheen

gheen maniere by eenighe natien dat hen sulcks yet
 sal aen-ghedaen worden. Alleenelyck moeten sy
 lyden de pijn die deur het vonnisse des richters van
 den scherp-richter hen moct aen-ghedaen worden/
 daer de ghene die omtrent staen om te sien met such-
 ten ende dickwils oock met weenen groote deernisse
 mede betoonen te hebben. Maer dese goede ende
 onschuldige mannen / eer dat het vonnisse teghen
 hen is ghewesen / worden sonder mate / sonder or-
 den / sonder wet ghetrocken / ghesuert / ghestoo-
 ten / ende allen onghelyck onder-woyren zynde/
 hebben by-naer soo vele beulen als daer behenders
 zyn. Daer stonden de oude mannen naect totter
 borsten toe met maghere wt-ghemerghelde halsen/
 blauw ende bebloedt vande slaghen ende queturen.
 Daer mocht-men sien **N. Nicolaes** den Pastoor
 ende **P. Nicolaes** den Gardiaen / behaluen de teer-
 kenen der ghemeiner alenden mitten anderen/
 draghende het heerlyck tecken van Junne belijde-
 nisse / te weten / de strame rondt-om den hals/
 peerch van coeure / die sy beyde tot noch toe behou-
 den hadden van het gheweldigh toe-kroppen der
 roorden inde ghevanghenisse te Gorcom. Ende
 in't ghemeyn was dit vertoonfel sulcks / dattet on-
 moghelyck ware dat eens mensches hert niet en
 soude beweghet worden die van alle menschelyck-
 heydt niet reene-mael verbyndt en ware. Waer
 uyt blycken magh in hoe leelycke beesten dat de
 menschen verandert worden deur de vertwyfelde
 ketterije / als dese peste eens in't herte gheseten is.
 Dese zyn van t'ghetal der ghener / daer de Apostel
 4 Tim. 3 Paulus tot synen beminden discipel af schryft /
 waer schouwende datter inde leste daghen souden
 zyn menschen sonder eenighe menschelycke be-
 weghelyckheyt ende mede-lyden. Dit is t'ande-
 ren

ren tijde/maer nu sonderlinge betoont/ als de Martelaers in't openbaer worden ghebraght om van eenen peggelijcken bespot te worden. Want als de soldaten hen som-tijds met stocken sloeghen/ som-tijds dreyghden te stroppen ende dooden/ dan quamen dese roffianen en wilden hen als middelaers stellen veur de ghevanghenē / ende seyden met bitteren spot: Wy bidden veur hen/wy bidden veur hen: spaert-se doch/ want het zijn goede mannen. Ende ter-stondt naer dese woorden ouer-vielen sy hen met slaghen ende lasteringhen: waer mede alle die daer rondts-om stonden groote vzeughdt toonden/ ende upt al-sulcken schroomelijcken spel groote ghenoechte namen. Jae oock ghelijck eer-tijds tegen onsen Saligh-maecker gecloncken hebben de stemmen der Joden eyschende ende begherende dat hy om-ghebroght soude worden / ende ghelijck teghen den heylighen Polycarpum het volck seer hittigh wesende naer sijn doodt met groot gheroep heeft ghetiert ende ghebeyt: al-soo heeft doen ter tijdt de rasende ghemeynte dus-danighe rasende stemmen teghen de soldaten Christi laten hoozen: Datmen-se veur helpe / datmen-se aende galghe hange/ dese Monicken/ dese Paven/ dese Papauwen.

CAPITTEL X.

Dat oock de vrouw-perfoonen met den ghevanghenen gheen mede-lijden en hadden.

No daer ghy v noch meer af verwonderen sult/ Noock de vrouw-perfoonen die vele teerder zijn/ en dien de nature een sonderlinghe bewegelijckheydt tot mede-lijden heeft in-ghestort/ en die oock ouer de ghene die de doodt schuldigh en weerdigh zijn / lichtelijck tot schreyen beweghet worden/ die en sche-

M

nen